

Opinia
Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych
nr 4/2011 z dnia [REDACTED]
o projekcie programu zdrowotnego
„Program Profilaktyki Zakażeń
Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV)”

Po zapoznaniu się z opinią Rady Konsultacyjnej wyrażam pozytywną opinię o projekcie programu zdrowotnego „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)” realizowanego przez Urząd Gminy [REDACTED], pod warunkiem przedstawienia przez gminę szczegółowego budżetu i zagwarantowania pełnego finansowania.

Należy podkreślić, że autorzy projektu prawidłowo wskazali nazwę programu zdrowotnego, zwracając uwagę na to, iż efektem programu ma być zapobieganie zakażeniom HPV. Rak szyjki macicy rozwija się w ciągu kilkunastu lat, a szczepionki dostępne są dużo krócej, brak jest więc wiarygodnych danych pozwalających ocenić rzeczywisty wpływ na częstość zachorowań na raka.

Programem mają być objęte dziewczynki, mieszkanki gminy [REDACTED], urodzone w 1996 r.

Planowane działania w ramach programu obejmują akcję informacyjną dotyczącą zwiększenia świadomości młodych dziewcząt i uświadomienia wagi badań cytologicznych oraz szczepienie przeciwko HPV. Szczepienia mają być przeprowadzone w Placówce Opieki Zdrowotnej w [REDACTED].

W projekcie brak informacji na temat miejsca, sposobu organizacji, szczegółowej tematyki ani wymagań stawianych potencjalnym podmiotom przeprowadzającym edukację. Nie przewiduje się edukacji chłopców.

Szczepienia przeciwko zakażeniu HPV są obiecującym i zalecanym w wielu krajach sposobem prewencji pierwotnej raka szyjki macicy i innych raków, związanych z zakażeniem HPV (typu 16/18 albo 16/18 i 6/11). Jednak prawdziwa skuteczność szczepień w zakresie zmniejszenia wskaźników zapadalności i śmiertelności znana będzie dopiero po długim czasie stosowania szczepionek. Dlatego decydując się na szczepienia – oprócz dążenia do zaszczepienia dużego odsetka populacji, należy przewidzieć długi okres systematycznego szczepienia kolejnych roczników. Oceniany program został zaplanowany na cztery lata, co wskazuje na rozumienie przez jego autorów tych zależności.

Należy pamiętać, że skuteczność populacyjnych programów prewencyjnych wymaga zaszczepienia populacji większych niż populacja pojedynczej gminy: szacuje się na podstawie modelowania, że istotna redukcja raków szyjki macicy zależnych od typów HPV występujących w szczepionce wymaga zaszczepienia ponad 70% populacji i utrzymywania się immunoprotekcji przez co najmniej 10 lat.

Budżet projektu przewiduje zabezpieczenie jedynie kosztów zakupu szczepionek, nie przewidując zabezpieczenia środków na pozostałe koszty medyczne ponoszone w związku ze szczepieniami oraz akcją edukacyjną. Co więcej, środki przewidziane na sam zakup szczepionek są niewystarczające do wyszczepienia przewidywanej populacji.

Przedstawiony projekt przewiduje następujące mierniki efektywności programu: liczba dziewcząt chętnych do szczepienia, stopień zadowolenia z przeprowadzonego wywiadu i badania wstępnego, liczba dziewcząt i ich rodziców zadowolonych z jakości przeprowadzonych szczepień, obsługi przez personel medyczny, łatwość dostępu i czas wykonania iniekcji (w trakcie roku szkolnego) oraz spadek zachorowalności.

Program przewiduje opracowanie w bliżej nie określonej przyszłości systemu monitoringu szczepionych obecnie dziewcząt pod kątem ewentualnej zachorowalności na raka szyjki macicy. Pożądane byłoby określenie na początku programu, a następnie długotrwałe monitorowanie (na podstawie danych uzyskanych z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ)), jaka część populacji docelowej zgłasza się na szczepienia. Ponieważ obowiązkowym celem akcji edukacyjnej powinno być także zwiększenie udziału kobiet w programie przesiewowych badań cytologicznych, celowe byłoby również monitorowanie zgłaszalności na te badania na terenie gminy. Zwiększenie tych wskaźników oznaczałoby, że podejmowane w programie działania edukacyjne, są skuteczne, a także stanowiłoby spełnienie postulatu światowych rekomendacji klinicznych.

W miarę możliwości finansowych gminy, przewidywane jest objęcie programem kolejnych roczników dziewcząt.